

ที่ ด่วนที่สุด
ถ้า ๐๐๐๗/๔๙๐๒

สำนักงานเลขานุการสภาฯ แม่น้ำเจ้าพระยา	๑๘๖๒๖/๖๖๖
เลขบันทึก.....	๑๘๖๒๖/๖๖๖
วันที่.....	๑๘๖๒๖/๖๖๖
เวลา.....	๑๘๖๒๖/๖๖๖

รัฐสภา
ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สพ ๐๐๑๔/๑๙๐๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ตามที่ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เพื่อเสนอให้รัฐสภาพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙ นั้น ในคราวประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติม

จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามที่รัฐสภาแก้ไขเพิ่มเติมมา�ังสภาผู้แทนราษฎร เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๙๗ (๓)

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายประพลุข บุญเดช)

ประธานรัฐสภา

กลุ่มงานประเมินภาระ^๑
รับที่ ๓๐๕, ๔๕๕๖
รับที่ ๗๙๐, ม.๑, ๔๒๖ เวลา ๑๖.๓๐ น.

สำนักงานเลขานุการรัฐสภา
สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๙๙๙ - ๙
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๙๙๙
สายด่วนรัฐสภา ๑๐๓๐

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและภารัดติ ๑
รับที่ ๖๖๖, ๘๒๒๖
รับที่ ๖๒๐, ๘๗.๙๖ เวลา ๑๖.๓๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๗๕๗, ๕๖
รับที่ ๗๐๐, ๙๐.๙๖ เวลา ๑๖.๓๐ น.
ส่งกลุ่มงาน ๘๗.๙ สำนักการประชุม สำนักงานฯ สำนักการ

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ชื่นราษฎร์สภากลางต้องแก้ไขเพิ่มเติม

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ชื่นราษฎร์แทนราชภูมิลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมราษฎร์ได้พิจารณาและลงมติรับร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ไว้พิจารณาในคราวประชุมราษฎร์ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๗
และตั้งกรรมมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการมาธิการฯ พิจารณาแล้วจึงได้เสนอต่อ
ราษฎร์พิจารณา

ในคราวประชุมราษฎร์ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
ในมาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ราษฎร์สภากลางได้ลงนามในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

(นางสาวรัตน์ อติแพทธ์)

รองเลขาธิการราษฎร์สภากลาง ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการราษฎร์สภากลาง

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติ
ให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตร
บุญธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ เพื่อคุ้มครองเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม การขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
การจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และการเลิกรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามวรคานี้ ต้องจัดให้มีการเตรียมความพร้อม
ในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมแก่ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมและเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม
ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๕/๑ การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในต่างประเทศซึ่งเป็นประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศ โดยหน่วยงานซึ่งมีอำนาจของประเทศดังกล่าวรับรองว่าได้ปฏิบัติตามอนุสัญญาข้างต้นแล้ว และการรับบุตรบุญธรรมนั้นไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้ถือว่าเป็นการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามพระราชบัญญัตินี้”

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศรายชื่อประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๕/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชู้เชิง ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีชั่นใจด้วยประการอื่นใด หรือเป็นคนกลางกระทำการชักจูงโดยให้ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มิควรได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“การสอบคุณสมบัติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และความเหมาะสมของผู้เข้ารับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมนี้จะมุ่งเน้นตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“ในกรณีมีพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้มิอาจดำเนินการจดทะเบียนภายใต้กฎหมายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งได้ ให้ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมยื่นคำร้องแสดงพฤติการณ์พิเศษต่อคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และคณะกรรมการอาจพิจารณาขยายระยะเวลาการดำเนินการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมออกไปอีกไม่เกินสามเดือนนับแต่วันที่พฤติการณ์พิเศษนั้นได้ลืนสุดลง”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๑/๑ ในกรณีที่ผู้รับบุตรบุญธรรมประสังค์จะเลิกรับบุตรบุญธรรม หากบุตรบุญธรรมนั้นยังเป็นเด็ก ก่อนที่จะมีการขอจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมหรือก่อนที่จะยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๕๙๔/๓๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้รับบุตรบุญธรรมจะต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความสัมพันธ์ในเบื้องต้น และจะต้องเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษาเยียวยาก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีการเลิกรับบุตรบุญธรรม หากบุตรบุญธรรมนั้นยังเป็นเด็ก และเด็กนั้นเคยอยู่ในความปกครองของสถานสงเคราะห์ในขณะที่มีการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม หรือไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่จะดูแลเด็กนั้นต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อจัดให้เด็กได้รับการส่งเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก โดยผู้รับบุตรบุญธรรมที่เลิกรับบุตรบุญธรรมนั้นยังคงมีหน้าที่ในการเสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษา ตามสมควรและตามความสามารถของตนจนกว่าเด็กนั้นจะบรรลุนิติภาวะ และจำต้องเสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูต่อไปหากเด็กนั้นเป็นคนพิการหรือซึ่งพิการทางตา เนื่องในมาตรา ๑๕๙๔/๓๓ (๑) (๒) (๓) หรือ (๖) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือมีผู้รับบุตรบุญธรรมผู้อื่นรับอุปการะเลี้ยงดูบุตรบุญธรรมผู้นั้นไม่มีลิทธิ์ได้ค่าอุปการะเลี้ยงดูตามความในมาตรานี้ ทั้งนี้ ในการเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษาดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการและพนักงานอัยการจะฟ้องคดีแทนก็ได้”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ หรือมาตรา ๑๔ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

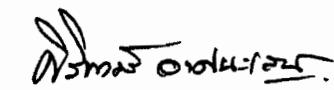
“มาตรา ๓๔/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔/๑ ต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๔/๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ มาตรา ๑๔
หรือมาตรา ๑๔/๑ นอกราชอาณาจักร โดยรัฐบาลไทยหรือคุนไถยเป็นผู้เสียหาย ผู้นั้นต้องรับโทษ
ในราชอาณาจักร และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

.....
.....

ถูกต้องตามมติของวุฒิสภา

(นางสาวศิริพงษ์ อศนะเสน)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

“มาตรา ๓๔/๑ ผู้ใดกระทำการผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ มาตรา ๑๘
หรือมาตรา ๑๙/๑ นอกราชอาณาจักร โดยรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย ผู้นั้นต้องรับโทษ
ในราชอาณาจักร และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

.....
.....

ถูกต้องตามตีของวุฒิสภा

_____
(นางสาวศิริพงษ์ อศวนะเสน)
ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภा